

B'.

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ
ΚΡΙΤΩΝ
ΦΑΙΔΩΝ

ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΜΑΤΘΑΙΟΣ
ΜΑΡΚΟΣ
ΛΟΥΚΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

1

ἽΩ Κρίτων, τύχη ἀγαθῆ· εἰ ταύτη τοῖς Θεοῖς φίλον, ταύτη ἔστω..... Τεκμαίρομαι δ' ἐκ τινος ἐνουπνίου, ὃ ἐώρακα, ταύτης τῆς νυκτός· ἐδόκει τίς μοι γυνή προσελθοῦσα καλή, καὶ εὐειδής, λευκά ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με καὶ εἰπεῖν·

« ἤματι κεν τριτάτῃ Φθίην ἐρίθωλον ἔκοιο ».

« Κρίτων »

2

ἼΑλλ' ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πείθου καὶ σώθητι· ὡς ἐμοί, ἐάν σὺ ἀποθάνῃς, οὐδεμία συμφορὰ ἔστιν (ἄλλη), ἀλλὰ χωρὶς μὲν τοῦ ἔστερησθαι τοιοῦτου ἐπιτηδείου, οἷον ἐγὼ οὐδένα μήποτε εἰρήσω, ἔτι δε καὶ πολλοὺς δόξω, οἳ ἐμὲ καὶ σὲ οὐ σαφῶς ἴσασιν, ὡς οἷός τε ὦν σε σφίσειν, εἰ ἤθελον ἀναλίσκειν χρήματα, ἀμελεῖσαι.

« Κρίτων »

3

Τῷ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ ἔτι κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἔστιν, οἶδα.

« Ἀπολογία »

4

Εἰπέ μοι, ὦ Σώκρατες· ἄρα γε μὴ ἐμοὶ προμηθεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων, μὴ... οἳ συκοφάνται ἡμῖν πράγματα παρέχωσιν ὡς σε ἐνθένδε ἐκκλέψασι, καὶ ἀναγκασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν, ἢ συχνὰ χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν.

« Κρίτων »

5

Εἰ δέ τι περιμενοῦμεν, ἀδύνατον καὶ οὐκ ἔτι οἶόν τε· ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι, καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιεῖ.

ἽΩ Κρίτων, ἡ προθυμία σου (τοῦ σῶσαι με) πολυλοῦ ἀξία, εἰ μετὰ τινος ὀρθότητος εἴη· εἰ δέ μὴ ἕσω μείζων, τοσοῦτῃ χαλεπωτέρα.

« Κρίτων »

1

Ἐμὸν βρώμᾶ ἔστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ἽΙω. Α'. 34.

Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ κατ' ἰδίαν· « ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ κατακρινούσιν αὐτοῦ θανάτῳ ». Ματθ. 17. — « Ἐτι μικρὸν τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἔστιν ». ἽΙω. ΙΒ'. 35.

2

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ ἽΙησοῦ· Ραββὶ, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὡς μεῖναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεὶ μίαν καὶ ἽΗλία μίαν· οὐ γὰρ ἤδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. Μαρκ. Θ. 5—13.

Εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν ἽΙησοῦν· ἐπιστάτα, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὡς εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρεῖς, κ.τ.λ. Λουκ. Θ'. 33.

3

ἽΥπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Ματθ. ΙΣΤ'. 23.

4

Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν... καὶ ὁ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· « καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ..... » ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοὶ οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Μαρκ. ΙΔ'. 26-31. καὶ ἽΙω. ΙΓ'. 27-38.

5

Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ καὶ λέγειν· « Ἵΐθως σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο· ὁ δὲ ἽΙησοῦς στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Ματθ. ΙΣΤ'. 21-23.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

6

Οὕτως ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὐδ' ἂν τις ἑαυτὸν τάξῃ, ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι, ἢ ὑπὸ ἀρχοντος ταχθῆ, ἐνταῦθα δεῖ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. —

Τοῦ δὲ Θεοῦ τάττοντος φιλοσοφούντά με δεῖν ζῆν, καὶ ἐξετάζοντα ἑμαυτὸν, καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δε φρονηθεῖς ἢ θάνατον ἢ ἄλλο ὅτι οὐκ πρᾶγμα, λίποιμι τὴν τάξιν..... δεδιώς τὸν θάνατον, καὶ οἰόμενος σοφὸς εἶναι, οὐκ ὢν. —

Ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ τῷ Θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν· καὶ ἕως περ ἂν ἐμπνέω καὶ οἰός τε ὢ, οὐ μη παύσομαι φιλοσοφεῖν.

« Ἀπολογία »

7

Ἄλλ' ὦ Κρίτων, μήτε τὸ ζῆν περὶ πλείονος ποιού, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ δικαίου, ἵνα εἰς Ἄδου ἐλθῶν ἔχῃς ἀπολογῆσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἀρχουσιν.

« Κρίτων »

8

Ἡμεῖς που (λέγει ὁ Κρίτων) δίκαιοι ἐσμέν σώσαντες σε κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον, καὶ ἂν δέη, ἔτι τούτου μείζω, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν.

« Κρίτων »

9

Ἐμοῦ πολλοὶ κατήγοροι γεγονάσι..... καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες· « καὶ ἀλλαχοῦ » οὗτοι μὲν οὐδὲν ἀληθὲς εἰρήκασιν· ἐμοῦ δὲ ἀκούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀληθειαν· πιστεύω γὰρ δίκαια εἶναι ἃ λέγω.

« Ἀπολογία »

10

Ἄλλ' ὦ Κρίτων, τύχη ἀγαθῆ· εἰ ταύτη τοῖς Θεοῖς φίλον ταύτη ἔστω.

« Κρίτων »

11

Σωκράτης. Ἡ φαυλότερον ἡγοῦμεθα εἶναι τοῦ σώματος ἐκεῖνο ὅ,τι ποτ' ἐστὶ τῶν ἡμετέρων, περὶ ὅ ἢ τε ἀδικία καὶ ἢ δικαιοσύνη ἐστίν;

Κρίτων. Οὐδαμῶς.

Σωκρ. Ἀλλὰ τιμωτέρον;

Κρίτ. Πολύ γε!

Κρίτ.

12

Καὶ ἐγὼ οἶμαι οὐδένπω ὑμῖν μείζον ἀγαθὸν γενέσθαι ἐν τῇ πόλει ἢ τὴν ἐμὴν τῷ Θεῷ ὑπηρεσίαν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ πείθων πάντας μήτε σωμάτων ἐπιμελεῖσθαι μήτε χρημάτων μήτε ἄλλου τινὸς οὕτω σφέδρα, ὡς τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσται.

Ἀπολογ.

ΧΡΙΣΤΟΣ

6

Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ.

Ἰω. ΙΗ'. 27—28.

Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἐκεῖ καὶ μενέτω. (Παῦλος). Τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν..... καὶ ἀποκτανθῆναι. Ματθ. 21 κ. ἐξ.

Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κακεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐλήλυθα. Μαρκ. Α'. 30.— Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρά τὴν θάλασσαν. Δ. 1. — Καὶ περιῆγε τὰς κόμας οὕτω διδάσκων αὐτοῦ. 2. — Καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν κτλ.

7

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Ματθ. Ε'. 6. — Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι χορτασθήσεσθε.

Λουκ. στ'. 21.

8

Ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον· ἂν με δέη συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι· ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. Μαρκ. ΙΔ'. 31. — « Κύριε τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σου θήσω ». Ἰω. ΙΓ'. 37.

9

Τότε προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγηδεύσωσιν. Ματθ. ΚΒ. 15'. — Συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ..... καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλω. ΚΣΤ'. 3.

10

Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.

Ἰω. Α'. 34. Ματθ. ΚΣΤ. 42.

11

« Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ματθ. στ'. 25 ».

Τὶ γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

Μαρκ. Η'. 36.

12

Τὶ γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Μαρκ. Η'. 36.

Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ματθ. στ'. 25—6.

(ἀκολουθεῖ).

ΚΩΝΣΤ. Α. ΠΑΠΑΖΗΣ